

اسناد تجاری

۱ - مبلغی که باید تادیه شود باتمام حروف
۲ - گیرنده وجه
۳ - تاریخ پرداخت
قید عبارت حواله کرد در فته طلب اختیاری است و در صورت عدم قید سند بوسیله ظهر نویسی قابل نقل و انتقال خواهد بود نظر بقانون فرانسه علاوه بر شروط فوق لازم است:

۱ - عبارت فته طلب در سند قید شود
۲ - مکان تادیه وجه معین گردد در صورتیکه تعیین نشده باشد نظر باقتضای مورد محل تنظیم سند و با اقامتگاه امضا کننده محل تادیه محسوب میشود در فته طلب امری که موجب تعهد گردیده نیز باید ذکر شود هرگاه تعهد مبتنی بر امر مخالف قانون و غیر مشروع بوده باشد البته سند از درجه اعتبار ساقط خواهد بود.

در صورتیکه فته طلب فاقد یکی از شروط اساسی باشد مشمول مقررات مربوطه باسناد تجاری نخواهد بود.
بموجب ماده ۲۰۹ قانون تجارت تمام مقررات راجع به بروات تجاری از مبحث چهارم تا آخر فصل اول آن باب در مورد فته طلب نیز لازم الرعایه خواهد بود. مقررات مربوطه به بروات را می توان بدو قسم متقسم نمود.

اول مقرراتی که با مفهوم فته طلب متناقض می باشد از قبیل قواعد مربوطه به قبول یا نکول بروات که در مورد فته طلب اصلا مصداق پیدا نمی کنند و بنا بر این شامل فته طلب نخواهد بود.

بموجب قانون بلژیک برای برات و فته طلب و برات رجوعی و اسناد تجاری دیگر معادل پنجاه سانتیم در هزار فرانک نسبت بمبلغ آن حق تمبر اخذ میشود. براتی که در خارجه صادر شده و در بلژیک قابل تادیه میباشد مشمول مقررات فوق خواهد بود. اسناد تجاری که وجه آن در خارجه باید تادیه شود هم در حکم اسناد قابل تادیه در خود بلژیک میباشد ولی نسبت بآنها نصف حق تمبر معمولی گرفته میشود حق تمبر براتی که مبلغ آن از یک هزار ریال کمتر میباشد پنجاه سانتیم است. براتی که در خارجه صادر شده و در خارجه هم قابل تادیه میباشد از حق تمبر معاف خواهد بود. نسخه سوم و چهارم و پنجم برات نیز از حق تمبر معاف خواهد بود مشروط بر اینکه به نسخه اول تمبر الصاق شده باشد برای تخلف از مقررات راجعه به تمبر مجازات های نقدی نیز مقرر شده که مبلغ و مقدار آن باختلاف موارد فرق پیدا میکند

۲ - فته طلب

نظر بقانون تجارت ایران فته طلب سندی است که بموجب آن امضا کننده تعهد میکند مبلغی در موعد معین یا عندالمطالبه در وجه حامل یا شخص معین یا بحواله کرد آن شخص کار سازی دارد. نظر بقانون فرانسه آثار تجاری در صورتی به فته طلب مترتب خواهد شد که صادر کننده آن شغل تجاری داشته باشد و یا سند ناشی از امر تجاری باشد

شکل و فورم فته طلب

بموجب ماده ۳۰۸ قانون تجارت فته طلب علاوه بر امضا یا مهر باید دارای تاریخ و متضمن مراتب زیر باشد:

بازرگانی نباشد در صورتیکه طرف در خواست کند دادگاه مکلف است پرونده را به دادگاه حقوق بفرستد ولی هرگاه صادرکنندگان چند نفر تاجر و غیر تاجر باشند مرجع رسیدگی خود دادگاه تجارت خواهد بود.

۳- چك (۱)

نظر بمادتين ۳۱۰ و ۳۱۱ قانون تجارت ایران چك نوشته است که بموجب آن صادر کننده وجوهی را که نزد محال علیه دارد کلایاً بعضاً بدیگری واگذار مینماید محل و تاریخ صدور باید در چك قید و بامضا صادر کننده برسد چك نباید وعده داشته باشد نظر بماده ۱ قانون ۳۰ اکتوبر ۱۹۳۶ فرانسه چك علاوه برداشتن تاریخ و تعیین محل صدور باید دارای شرایط زیر باشد:

(۱) در انگلستان استعمال چك بی اندازه رواج پیدا کرده و بالنتیجه تحویل و تسلیم وجوه نقدی در معاملات خیلی محدود گردیده هر شخص اعم از تاجر و غیر تاجر از عواید روزانه خود ما بحتاج را سوا کرده مابقی را بانك میفرستد اسناد تجاری و غیره را که موعد پرداخت آن نزدیک است هم بآنجا تحویل میدهد و با این ترتیب از ضرر باره حوادث از قبیل حریق دزدی مفقود شدن وجوه و اسناد اشتباه در موقع شمردن وجه و امثال آنها محفوظ میماند گاهی اقامت گاه بانك را برای خود اقامتگاه تعیین و بالنتیجه بروات و غیره که بعهده او صادر شده بهمان محل ابلاغ و وجه از ظرف بانك تادیه میشود و با این وسیله از اتلاف وقت و حسابداری با اشخاص مختلف و متنوع جلوگیری می گردد بانك وجوه هر يك از مشتری هارا با رعایت تناسب حال و کار او بدو قسمت تقسیم میکند يك قسمت برای پرداخت حواله های صاحب وجه همیشه در بانك موجود است و قسمت دیگر را که عجاله مورد احتیاج صاحب وجه نیست بکار می اندازد و با این وسیله هم سرمایه ها را کد نمی ماند و به ثروت عمومی کشور کمک میشود و هم بانك و صاحب سرمایه استفاده مادی می کنند.

تا تمام وحدت

دوم مقرراتی که با قید طلب تناقض ندارد مثل مقررات مربوطه به ظهر نویسی تاریخ پرداخت تادیه وجه اعتراض عدم تادیه برات رجوعی پرداخت وجه بعنوان مداخله مرور زمان. قواعد مربوطه به رونوشت ها مجاز نبودن دادگاه برای دادن مهلت قید ربح تادیه وجه در اقامتگاه شخص ثالث یا محل دیگر و همچنین آثار امضای برات در صورتیکه امضا کننده بعد بلوغ نرسیده باشد و آثار امضای موهوم و معمول یا غیره که تمام این مقررات شامل فته طلب نیز خواهد بود.

از مختصات برات و فته طلب

برای تسهیل مبادله بروات و تسریع امور تجاری و

کمک بامور اقتصادی چهار نوع از اشخاص مسئول تادیه وجه برات شناخته شده است:

۱ - امضا کننده سند

۲ - قبول کننده آن

۳ - ظهر نویس ها که متضامناً مسئولیت پرداخت

وجه را دارند.

۴ - شخص ثالثی که پرداخت وجه را متعهد میشود.

طریق اول و سوم و چهارم بین برات و فته طلب مشترك

می باشد و دارنده فته طلب می تواند از آنها استفاده کند ولی موضوع قبول از قواعد مختصه به برات می باشد و در مورد فته طلب مصداق پیدا نمی کند. تعدد نسخ در برات بمنظور تسهیلاتی پیش بینی شده ولی در مورد فته طلب فایده بر آن مترتب نیست و پذیرفته هم نشده است. هرگاه شخص ثالث بعنوان دخالت وجه فته طلب را تادیه کند و معلوم نباشد بفتح کدام يك از امضا کنندگان تادیه شده فرض میشود از طرف امضا کننده سند داده شده است.

صلاحیت دادگاه تجاری

بموجب قانون جدید فرانسه هرگاه صادر کننده

فته طلب شغل تجارت نداشته باشد و یا سند مربوط بامور